

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Thesis Historico-Logico-Theologica Pertinens Ad Theses
in Collegio Adriani Papae VI. propugnatas 22. Octob.
1682. 14. Jan. & 5. Februarii 1683.**

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1683?]

Text

urn:nbn:de:hbz:466:1-40634

T H E S I S.

Unctum controversiæ Adversarium inter & me in hoc situm est, quod ego, ipso oppositum sustinente, sentiam ad quemlibet salutarem actum in hoc statu naturæ lapsæ requiri gratiam per se efficacem: adeoque jam non dari merè sufficientem. Sufficientem intelligo sensu Molinistico, id est, præter quam ex parte Dei nulla alia gratia requiratur, ut homo de facto convertatur pieque operetur. Hanc sententiam à me in compendio, id est, compilatione Thesium domesticarum traditam, Adversarius anno 1681. 30. Junii in Thesibus suis satis inyerecundè traduxit, & me diuturnum silente traducere perrexit in Thesibus suis posterioribus, donec tandem coactus sum in defensionem istius sententiæ componere tres Theses de Prædestinatione & Gratiâ Christi, in quarum primâ ostendi hanc sententiam non solùm tradi ab hodiernâ Facultate Theologica Lovaniensi, sed etiam fuisse traditam ab eorum Majoribus anno 86. superioris sæculi, imò & ab aliis Lovaniensibus qui hos præcesserunt. In secundâ ostendi hanc esse ipsissimam S. Augustini sententiam quam contra Divinæ gratiæ inimicos constantissimè defendit. In tertiâ quæ agit de sententiis Semipelagianorum rursus ostendi hanc esse S. Augustini sententiam, quandoquidem S. Doctor Massiliensis ad initium fidei æquè ac ad perseverantiam admittentes gratiam possibilitatis, id est, adiutorium naturæ innocentis in utroque puncto æqualiter reprehenderit; quia in neutro requirebant gratiam per se efficacem, quam ad reliqua necessariam esse fatebantur. Propter antè memoratam Lovaniensium & S. Augustini sententiam, quam etiam professus sum esse meam, Adversarius non veretur mihi quatuor modis æquè sophisticis ac invalidis imputare quod renovem quinque Propositiones ab Innocentio X. & Alexandro VII. proscriptas. Primus modus in eo consistit, quod ipse, ut putat, quinque illas propositiones inferat ex dictâ nostrâ, Lovaniensium & Augustini sententiâ. Nunquid pari jure Philosopho cuiquam docenti quod continuum componatur ex punctis, imputare poterit eum asserere quod canis venaticus non currat velocius quàm limax? Nunquid etiam pari jure Theologis omnibus qui tradunt prædeterminationem physicam ad materiale peccati imputare poterit quod asserunt blasphemum illud, *Deus est author peccati*? Estne aliquis Adversariorum qui contra se pateretur istud imputandi genus? Hòc tamen impetere non cessant Theologos Lovanienses, maxime apud vulgus. Secundus imputandi modus, reducitur ad hunc Syllogismum vitiosum in quo medium non distribuitur: *sensus aliquis* (nam quod omnis, nimis manifestè falsum est) *Lutheri aut Calvinii de libertate vel gratiâ est condemnatus*: atqui *sensus dictæ nostræ sententiæ est sensus Lutheri aut Calvinii de libertate vel gratiâ*, ergo *sensus dictæ nostræ sententiæ est condemnatus*. Nunquid per similes Syllogismos licebit contrâ quemvis concludere quidquid lubet? Tertius imputandi modus reducitur ad hanc argumentandi formam à genere non distributo ad certam speciem: *sensus* (aliquis rursus) *Lutheri vel Calvinii de gratiâ vel libertate est condemnatus*; ergo *hic ejus sensus correspondens doctrinæ gratiæ per se efficaciæ est condemnatus*. Quod quæso absurdum prædicatum eum, in modum non poterit tribui cuivis subjecto assumendo antecedens in quo eidem subjecto tribuatur genus aliquod absurdi istius prædicati non distributum? Quartus imputandi modus ad hoc genus argumenti reducitur: *Non probas quod te discernas à sensu damnato primæ propositionis, item secundæ &c. ergo illum tenes*; onus scilicet quod incumbit accusatori ut probet suam accusationem (quia eam probari impossibilem videbat) rejicit in accusatum. Et quamvis hi imputandi modi, sint præcipua argumenta quæ hactenus Adversarius produxit; nihil.

nihilominus audeat se jactare non secus ac si argumenta sua essent insolubilia. Colliget hinc lector an justa sit ejus querela, quâ toties in ultima sua Thesi conqueritur quod his illisve ejus argumentis, etiam infirmioribus quam sunt nunc allegata, non responderim. Possem ego, si ulterius contendere luberet, fortè centum instantias, plerasque permagni, multas etiam præcipui momenti, utpote de ipso puncto contentions, assignare in quibus Adversarius non respondit. An poterit, Thesi nostrarum lectori dijudicandum relinquere. Interea nihil aliud agit quam resumere argumenta antè soluta, & præcipuè antè dictos imputandi modos, Per similes procul-dubio à Molinæ Discipulis etiam ipse Augustinus accusatur; quod conqueruntur Majores nostri his verbis: *De Lutheranism ac Calvinismo suspectus redditur, tanquam imperitus, stupidus ac cæcus habetur, ut non modo gratiâ ipsius, de qua differebat, vim naturamque nescierit; sed nec arbitrii humani libertatem, ne motus quidem, dogmate suo evertere se senserit.* Discipuli Molinæ Magistrum suum superant, dum Augustinum ignorantia & hæresicos arguunt, ubi Molina Augustinum & ceteros Patres tarditatis solum inculcat. *Neque verò dubito, inquit, quin ab Augustino & ceteris Patribus unanimi consensu comprobata fuisset hæc nostra de prædestinatione sententia, ratioque conciliandi libertatem cum divina gratiâ, præscientiâ & prædestinatione, si eis fuisset proposita.* Hæc illi contra Augustinum Doctorem maximum, in illa ipsâ materiâ in quâ Ecclesia præcipuam illi tribuit autoritatem. En quo Molinæ Discipuli abducantur per modos imputandi quos jam recensimus, aut illis affines. Per tales quoque Facultas Theologica Lovaniensis, Canonici Præmonstratenses, PP. Dominicani, Augustiniani, Carmelitæ Discalceati, Capucini cum Præbyteris Congregat. Oratorii in libero idiomate Hispanico edito damnata doctrinæ apud Regem Catholicum rei aguntur. Ut verbo dicam, ita accusantur omnes qui in hoc statu naturæ lapsæ sic requirunt gratiam per se efficacem, ut negent merè sufficientem sensu Molinistico. Multi dicent hinc ab Adversariis nostris tot Ordines accusari imprudenter, Augustinum ab illis tractari impiè: sed nobis, quod Augustinum attinet, prorsus consequenter fuisse locutos dubitare non licet: quandoquidem in Thesi nostra de sententia Augustini demonstravimus esse ipsissimam August. sententiam, quam hodie tantoperè veluti suæ oppositam culpant in Lovaniensibus. Quod Patres Dominicanos, ceterosque Thomistas attinet, non minùs consequenter Molinæ Discipulos fuisse locutos manifestum est: siquidem Thomistæ de necessitate & efficacia gratiæ pro hoc statu tradunt quidquid Lovanienses. Hoc Adversarii nostri, quantumvis tergiversentur, negare non possunt, adeoque evidenter confectaneum est hæc in parte non minus culpabiles esse Thomistas quam Lovanienses, id est, si Lovanienses censeantur propter doctrinam suam de necessitate & efficaciâ gratiæ pro hoc statu tenere quinque Propositiones damnatas, aut earum sensum, idem censendum erit de Thomistis. Nunc verò liceat utraq; Adversariorum consequentiâ contra Augustinum scilicet & Thomistas stabilita sic argumentari ab opposito consequentis ad oppositum antecedentis: ex Romanorum Pontificum, etiam Innocentii X. & Alexandri VII. ac totius Ecclesiæ testimonio certissimum est non esse condemnatam doctrinam Augustini de necessitate & efficacia gratiæ pro hoc statu, ergò etiam constat non esse condemnatam Lovaniensium: Liceat nobis pariter ratiocinari argumentum desumendo à Thomistis: certum est quod doctrina Thomistarum de necessitate & efficacia gratiæ pro hoc statu ab Innocentio X. & Alexandro VII. condemnata non sit, ergò rursus constat non esse condemnatam Lovaniensium. *Quod Thomistæ, inquit Adversarius, in statu innocentie agnoscant gratiam physicè prædeterminantem, ostendit quodcumq; iis non sentias.* Quis hinc non stupeat quod Adversarius idcirco nos præ Thomistis in doctrina de necessitate & efficaciâ gratiæ existimet magis esse culpabiles, quia quod nos docemus requiri

pro

pro hoc statu, Thomistæ insuper requirunt pro statu naturæ integræ? Argumentum ita-
que ejus reducitur ad hanc formam: *Lovanenses requirunt gratiam per se efficacem pro hoc
statu, & ideo tenent quinque Propositiones damnatas; Thomistæ requirunt gratiam per se efficacem
non solum pro hoc statu, sed insuper pro statu innocentia, ergo Thomistæ non tenent quinque Pro-
positiones damnatas.* Egregium enimverò, ut vult, rursus argumentandi genus! cui ad-
jungimus, omnia illius argumenta vel nihil, vel hoc probare quod tamquam articulus
fidei stabilita sit doctrina, quæ in hoc statu admittit gratiam merè sufficientem sensu
Molinistico supra exposito: quod cum manifestè falsum sit, necessum est, ut antecedens
ex quo istud consequens infert sit falsum, vel ut consequentia sit vitiosa. Nam in Logica
notissimum est quod non possit nisi ex antecedente falso, vel non nisi per consequentiam
vitiosam, inferri consequens falsum; quale hoc esse vel ex ipso Molina colligitur, qui
loco ante relato fatetur suam illam doctrinam nec Augustino, nec cæteris Patribus fuisse
notam. En rei totius substantiam omittis incidentibus & parergis. Prudens & æquus
Lector hinc judicet de justitia causæ, quam ex parte mea, cum ex adversa nihil novi
allegatum iri videam, ex nunc abrumpo & finio.

Unum tamen inquirō: cur Adversarius qui in adhortatione quâ ultimas suas Theses
concludit, tantâ, ut vult, charitate, me monet ut respiciam, non exhibuerit istam
charitatem in moderanda styli sui acerbitate, quâ me non secus ac si apertus hæreticus
essem, arguere præsumit. Non veritatis, sed falsitatis ista subsidia sunt. Mirum equidem
quod istam charitativæ parenensis materiam (nam forma meo judicio opportunior foret
ad hominem jamjam patibulo suspendendum) etiam non impendat Canonicis Præmon-
stratensibus, PP. Dominicanis, & cæteris ejusdem criminis reis. Nunquid & ad Augu-
stinum foret extendenda si videret?

F I N I S.

